

**1. Οι αρμοδιότητες του
Διευθυντή σχολικής μονάδας
της Δευτεροβάθμιας
εκπαίδευσης**

**2. Καθήκοντα Εκπαιδευτικών
στη Δευτεροβάθμια
εκπαίδευση**

Δρ Νικόλαος Παύλου

Σε γενικές γραμμές οι αρμοδιότητες και οι συνθήκες εργασίας του Διευθυντή σχολείου είναι οι εξής: Συνεργάζεται με όλους τους παράγοντες της εκπαίδευσης (Διοικητικά στελέχη, ΣΕΕ, Εκπαιδευτικοί) καθώς και με τους μαθητές και τους γονείς για την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων. Ταυτόχρονα ενθαρρύνει το διδακτικό προσωπικό να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες που θα συμβάλλουν στη διαπαιδαγώγηση ελεύθερων, υπεύθυνων, δημοκρατικών και ευαισθητοποιημένων πολιτών.

Ο Διευθυντής μετέχει ενεργά σε κάθε εκδήλωση και δραστηριότητα του σχολείου. Ουσιαστικά είναι η ψυχή και το κέντρο του. Ταυτόχρονα είναι ο παράγοντας που θα συμβάλλει στη δημιουργία θετικού κλίματος, ενώ είναι υπεύθυνος, σε κάθε περίπτωση, για ό, τι συμβεί σε αυτό. Έτσι, σύμφωνα με τη νομοθεσία, είναι ο ηγέτορας και η ψυχή της σχολικής μονάδας, που θα αξιολογήσει, θα οργανώσει τη σχολική εκπαίδευση και θα συμβάλλει σε μία αποτελεσματικότερη συμμετοχή των γονέων στα δρώμενα του σχολείου

Οι αρμοδιότητες και οι συνθήκες εργασίας του Διευθυντή Σχολείου σε σχέση με την οργάνωση της σχολικής εκπαίδευσης

Σύμφωνα με το άρθρο 27 της απόφασης Φ.

353.1./324/105657/Δ136 , εκτός των άλλων καθηκόντων του, ο Διευθυντής Σχολείου, οφείλει να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες εκπαιδευτικού και παιδαγωγικού χαρακτήρα και πρέπει να αποτελεί Παράδειγμα. Ταυτόχρονα φροντίζει ώστε το σχολείο να γίνει στοιχειώδης μονάδα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών σε θέματα διοικητικά, παιδαγωγικά και επιστημονικά. Ενθαρρύνει ακόμη το διδακτικό προσωπικό να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες οι οποίες συμβάλλουν στη διαπαιδαγώγηση ελεύθερων, υπεύθυνων, δημοκρατικών και ευαισθητοποιημένων πολιτών. Τέλος, αναλαμβάνει σε συνεργασία Με ΣΕΕ, πρωτοβουλίες για τη βοήθεια των νέων εκπαιδευτικών, ενώ φροντίζει για την πραγματοποίηση μορφωτικών ή άλλων πολιτιστικών επισκέψεων σε χώρους ιστορικής και πολιτιστικής αναφοράς

Οι πρωτοβουλίες του Διευθυντή πρέπει να περιλαμβάνουν και τους εκπαιδευτικούς του σχολείου και τους μαθητές. Οφείλει λοιπόν να επιβραβεύει τις προσπάθειες του διδακτικού προσωπικού. Η υποστήριξη του έργου τους μπορεί να γίνει με τρόπους σαν τον έπαινο, την ενθάρρυνση, την ενημέρωση και τη διάθεση χρόνου του σε αυτούς για να ακούσει τα προβλήματά τους.

Οι νέες μέθοδοι διδασκαλίας και ο τρόπος μετάδοσης της γνώσης θα αναδείξουν το Διευθυντή σε κεντρικό πρόσωπο της σχολικής εκπαίδευσης. Αυτό σημαίνει ότι οφείλει να γνωρίζει τις ΤΠΕ (Τεχνολογίες Πληροφορίας Επικοινωνίας) και να τις χρησιμοποιεί. Ενώ, μία δειγματική διδασκαλία από μέρους του, στο ιδιαίτερο αντικείμενό του, θα εκτιμηθεί από όλους και θα αναδείξει τις παιδαγωγικές του ικανότητες και τις επιστημονικές παραμέτρους του

Τα παραπάνω σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να αγνοηθούν από το Διευθυντή σχολικής μονάδας. Πρέπει να κατανοήσει ότι ο ρόλος του δεν είναι ξηρός διοικητικός, αλλά ότι πρώτιστα είναι δάσκαλος που οφείλει να μεταδίδει γνώσεις, αξίες και δεξιότητες στη νέα γενιά. Τα διοικητικά καθήκοντα αποτελούν απλώς ένα μέρος μίας πολύπλευρης προσωπικότητας που έχει αναλάβει τη διαπαιδαγώγηση νέων ανθρώπων.

Αυτό σημαίνει ότι πρέπει βασικά να επιδιώξει να διευρύνει και να εμπλουτίσει τις γνώσεις του, κυρίως στο ιδιαίτερο αντικείμενο του. Αυτό και θα δώσει κύρος στη θέση του, αλλά κυρίως θα τον κάνει ικανό να κατανοήσει ρεύματα και αρχές που θα είναι χρήσιμες στο παιδαγωγικό του έργο.

Και με αυτές τις προϋποθέσεις ο Διευθυντής μπορεί να αναδειχτεί και σε παράγοντα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών του σχολείου του, αφού αυτός θα πάρει και τις σχετικές πρωτοβουλίες. Είναι ανάγκη, ιδίως όταν η έδρα του είναι σε απομακρυσμένες περιοχές, να αναδείξει τρόπους ενημέρωσης και παροχής γνώσης στους συναδέλφους του, ώστε αυτοί να μη μένουν αμέτοχοι από τον πνευματικό καταιγισμό που διακρίνει το σήμερα.

Ακόμη και οι κάθε είδους επισκέψεις των μαθητών του σχολείου πρέπει να συνδέονται με την οργάνωση της σχολικής εκπαίδευσης, και να μην πραγματοποιούνται έχοντας ως στόχο την ψυχαγωγία, περιθωριοποιώντας τη διδακτική πλευρά. Και εδώ η συμβολή του Διευθυντή σχολείου είναι πολύ σημαντική. Θα πρέπει να φροντίσει να επιλέξει χώρους που θα συνδέονται με τα διδακτικά αγαθά που θα παρέχονται στους μαθητές και θα δίνουν ευκαιρίες για επεξεργασία της γνώσης και περαιτέρω ανάπτυξή της.

Τέλος, δε χρειάζεται να τονιστεί πως ο Διευθυντής της σχολικής μονάδας, για την επίτευξη όλων των παραπάνω θα πρέπει να λάβει υπόψη του τους νέους στους οποίους θα απευθυνθεί, ώστε να μπορέσει να προσαρμόσει στις ανάγκες τους τις διαδικασίες της σχολικής εκπαίδευσης, για να μπορέσουν να λάβουν τα παιδαγωγικά αγαθά. Θα πρέπει λοιπόν να θέσει ερωτήματα σαν τα παρακάτω:

- Ποιες είναι οι ανάγκες των μαθητών που έχει στο σχολείο του;
- Πως θα μπορέσει να τους βοηθήσει να αποκτήσουν τα αγαθά της παιδείας;
- Τι μορφωτικές ανάγκες έχουν οι διδάσκοντες του σχολείου; Τι προσδοκίες και τι φιλοδοξίες έχει;
- Πως θα μπορέσει ο Διευθυντής να κατανοήσει και το διδακτικό προσωπικό και τους μαθητές, ώστε να μπορέσει να τους συμπαραστέκεται στις διδακτικές και παιδαγωγικές τους προσδοκίες;

Οι αρμοδιότητες και οι συνθήκες
εργασίας του Διευθυντή
Σχολείου σε σχέση με τη συμμετοχή
των γονέων στη σχολική διαδικασία

Σύμφωνα με το άρθρο 28,1 της απόφασης Φ.
353.1./324/105657/Δ144 ο Διευθυντής Σχολείου συνεργάζεται,
εκτός
των άλλων, και με «τους γονείς για την από κοινού επίτευξη των
εκπαιδευτικών στόχων». Τους ενημερώνει για την εκπαιδευτική
πολιτική, τους στόχους και το έργο του σχολείου, σε
συνεργασία με
τους διδάσκοντες καταρτίζει το πρόγραμμα ενημέρωσής τους,
το οποίο
κοινοποιεί στο σύλλογο γονέων, ενώ καλεί τους γονείς και τους
κηδεμόνες των μαθητών για ενημέρωση και συμμετέχει στις
συνεδριάσεις
τους, όταν προσκαλείται και το θεωρεί αναγκαίο

Η συνεργασία του σχολείου με τους γονείς οφείλει να είναι συνεχής, αφού οι δεύτεροι αποτελούν έναν –ούτως ή άλλως- βασικό παράγοντα της σχολικής ζωής. Προϋπόθεση βέβαια για να μπορούν να μετέχουν στα σχολικά δράματα είναι οι πρωτοβουλίες του σχολείου, που οφείλει να ενημερώνει και να ακούει τη φωνή των κηδεμόνων των μαθητών.

Ο ρόλος του Διευθυντή και εδώ είναι καθοριστικός. Στην πραγματικότητα η σχέση του με τους γονείς αναδεικνύει το άνοιγμα που κάνει στην κοινωνία και την ανταπόκριση που δείχνει στις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου. Αυτές οι αρμοδιότητές του προβάλλουν, για μία ακόμη φορά, τον ηγετικό του ρόλο και την καταξίωση που έχει η θέση του, αφού αυτός καθορίζει πολλές από τις στάσεις των γονέων απέναντι σε προκλήσεις και δράματα που καθορίζουν τις πρακτικές τους για τα παιδιά που κηδεμονεύουν.

Τα παραπάνω προϋποθέτουν βέβαια μία συνεχή συνεργασία του Διευθυντή σχολείου με το σύλλογο γονέων, αλλά και με μεμονωμένους γονείς και κηδεμόνες ειδικότερα. Φυσικά αυτό δεν είναι πάντα εύκολο αν σκεφτεί κάποιος ότι αρκετοί Διευθυντές σχολείων προΐστανται σε σχολεία με αριθμητικά μεγάλο μαθητικό πληθυσμό, οπότε είναι δύσκολο να έχει συνεχή επικοινωνία με όλους τους κηδεμόνες. Ταυτόχρονα δεν είναι λίγοι οι γονείς που θεωρούν ότι δεν είναι απαραίτητη η συμμετοχή τους στα σχολικά δρώμενα, και προσέρχονται στο χώρο του σχολείου, μόνο όταν χρειάζεται να ενημερωθούν για την επίδοση και τη συμπεριφορά του μαθητή που κηδεμονεύουν⁵⁰.

Όμως τα παραπάνω σε καμία περίπτωση δε σημαίνουν πως ο Διευθυντής σχολείου θα «λησμονήσει» ένα μέρος των αρμοδιοτήτων του και δε θα φροντίζει για τη συνεργασία του με τους γονείς. Αντιθέτως οφείλει να δείξει μεγαλύτερη ζέση στο έργο του, ώστε να πείσει όλο και περισσότερους γονείς για την ανάγκη της συνεργασίας με το σχολείο

Ο Διευθυντής σχολείου είναι αναμφίβολα μία ηγετική μορφή με πολλαπλούς ρόλους. Προΐσταται σε έναν οργανισμό, το Σχολείο που έχει μία μεγάλη αποστολή: να δώσει στην κοινωνία το νέο άνθρωπο ως ολοκληρωμένη προσωπικότητα.

Τα καθήκοντά του, οι συνθήκες εργασίας του και οι ευθύνες του τον τοποθετούν στο κέντρο της σχολικής ζωής. Στη σχολική εκπαίδευση

ο Διευθυντής οφείλει να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες που περιλαμβάνουν

και τους εκπαιδευτικούς του σχολείου του και τους μαθητές.

Επιβραβεύει τις προσπάθειες του διδακτικού προσωπικού. Η χρήση νέων

μεθόδων διδασκαλίας και ο τρόπος μετάδοσης της γνώσης θα τον αναδείξουν σε κεντρικό πρόσωπο της σχολικής εκπαίδευσης, ενώ η γνώση, κατανόηση και χρήση από μέρους του παιδαγωγικών ρευμάτων

και αρχών θα τον καταστήσουν σε κεντρικό πρόσωπο της παιδαγωγικής

διαδικασίας. Φροντίζει για τη συμμετοχή των γονέων ενημερώνοντάς

τους και συμμετέχοντας στις συγκεντρώσεις του Συλλόγου τους, όταν το

θεωρεί αναγκαίο. Τέλος, έχει συνεχή συνεργασία μαζί τους για όλα τα

ζητήματα του σχολείου.

Ο Διευθυντής Σχολείου είναι λοιπόν κατεξοχήν υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία του σχολείου του, και κατ' επέκταση για τη μόρφωση των μαθητών του και τη διαμόρφωση του χαρακτήρα τους. Στο θέμα της σχολικής εκπαίδευσης οι ευθύνες του Διευθυντή Σχολείου είναι σύνθετες και δεν περιορίζονται μόνο στην τυπική εφαρμογή νόμων και διατάξεων, αλλά αναφέρονται στη συνεχή φροντίδα και ενδιαφέρον του για όλα τα ζητήματα της σχολικής καθημερινότητας. Ενώ η μεγαλύτερη ευθύνη του Διευθυντή σχολείου σε σχέση με τους γονείς είναι να κατορθώσει να ενεργοποιήσει τη συμμετοχή τους, ώστε να λαμβάνουν μέρος ουσιαστικά, στα σχολικά δρώμενα.

Με τα παραπάνω αποδεικνύεται πως ο Διευθυντής Σχολείου έχει ως επίκεντρο τον άνθρωπο, και σε αυτόν πρέπει να αποβλέπουν όλες οι ενέργειες του. Φιλοσοφία του και στόχος του πρέπει να είναι η ανάδειξη των θετικών στοιχείων του, μέσω των παιδαγωγικών αγαθών που προσφέρει το σχολείο. Αυτά άλλωστε είναι και το κύριο μέλημά του και ο λόγος για τον οποίο δέχτηκε να υπηρετήσει την παιδεία από μία τόσο «δύσκολη» όσο και ωραία θέση!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΟΙ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 92 του ν. 4823/2021
«Όργανα συντονισμού του εκπαιδευτικού έργου σε
επίπεδο σχολικής μονάδας Πρωτοβάθμιας και
Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι οι Ενδοσχολικοί
Συντονιστές (Συντονιστές Τάξεων ή Συντονιστές
Γνωστικών
Πεδίων), οι οποίοι επικουρούν τον Διευθυντή και τον
Υποδιευθυντή στο έργο τους ασκώντας καθήκοντα
σε
θέματα που αφορούν:

- α) την υποστήριξη και τον συντονισμό των εκπαιδευτικών ανά ομάδες ειδικοτήτων ή ανά ομάδες τάξεων διδασκαλίας,
- β) τον προγραμματισμό της διδακτέας ύλης,
- γ) την οργάνωση δειγματικών διδασκαλιών και την ανταλλαγή καλών επαγγελματικών πρακτικών,
- δ) την εισαγωγή καινοτόμων εκπαιδευτικών εργαλείων διδασκαλίας και την αξιολόγησή τους
- και ε) τον προγραμματισμό των διαδικασιών αξιολόγησης των μαθητών.

Στο πλαίσιο των ως άνω καθηκόντων, ο
Ενδοσχολικός Συντονιστής συγκαλεί
συναντήσεις εργασίας με
εκπαιδευτικούς ομάδων ειδικοτήτων ή
ομάδων τάξεων
διδασκαλίας καθ' όλη τη διάρκεια του
σχολικού έτους

Οι Ενδοσχολικοί Συντονιστές ορίζονται με απόφαση του Διευθυντή ή του Προϊσταμένου της σχολικής μονάδας, ο οποίος δύναται να αναθέτει στον ίδιο εκπαιδευτικό καθήκοντα Συντονιστή Τάξης ή Συντονιστή Γνωστικού Πεδίου, εφόσον τούτο εξυπηρετεί τις ανάγκες της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας

Άρθρο 93

Παιδαγωγικός σύμβουλος - μέντορας στη σχολική μονάδα

· Για την καθοδήγηση και την υποστήριξη της ένταξης
στη σχολική μονάδα νεοδιοριζόμενου ή
πρόσφατα τοποθετημένου στη σχολική μονάδα
μόνιμου ή αναπληρωτή
ή ωρομίσθιου εκπαιδευτικού με προϋπηρεσία
έως πέντε
(5) έτη ορίζεται από τον Διευθυντή ή τον
Προϊστάμενο
του σχολείου ο παιδαγωγικός σύμβουλος -
μέντοράς του.

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και
Θρησκευμάτων καθορίζονται τα προσόντα
και τα κριτήρια ορισμού, οι αρμοδιότητες, η
διάρκεια της θητείας, ο αριθμός
των παιδαγωγικών συμβούλων - μεντόρων,
ανάλογα με
το μέγεθος της κάθε σχολικής μονάδας και
κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με την
εφαρμογή του παρόντος

Καθήκοντα Εκπαιδευτικών στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Οι εκπαιδευτικοί επιτελούν έργο υψηλής κοινωνικής ευθύνης. Στο έργο τους περιλαμβάνεται η διδασκαλία, η εκπαίδευση και η διαπαιδαγώγηση των μαθητών. Η πρόοδος, η οικονομική ανάπτυξη, ο πολιτισμός και η συνοχή της κοινωνίας εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από την ποιότητα της εκπαίδευσης και κατ' επέκταση από τη συμβολή και την προσπάθεια των εκπαιδευτικών. Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των εκπαιδευτικών οφείλουν να εναρμονίζονται με τους στόχους αυτούς.

Οι εκπαιδευτικοί:

.Διδάσκουν στους μαθητές τα διάφορα γνωστικά αντικείμενα σύμφωνα με το ισχύον πρόγραμμα σπουδών.

Διαπαιδαγωγούν και εκπαιδεύουν τους μαθητές σύμφωνα με τους σκοπούς και τους στόχους της εκπαίδευσης και μέσα στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής πολιτικής, με την καθοδήγηση των Συμβούλων Εκπαίδευσης και των στελεχών της διοίκησης της εκπαίδευσης.

Προγραμματίζουν τη διδακτέα ύλη των μαθημάτων τους και συμμετέχουν στον γενικότερο προγραμματισμό δραστηριοτήτων της σχολικής μονάδας λαμβάνοντας υπόψη τους τις οδηγίες του ΥΠΑΙ.Θ., του ΙΕΠ και των Συμβούλων Εκπαίδευσης.

Προετοιμάζουν καθημερινά και οργανώνουν το μάθημά τους, εφαρμόζοντας σύγχρονες και κατάλληλες μεθόδους διδασκαλίας με βάση τις ανάγκες των μαθητών και τις ιδιαιτερότητες των γνωστικών αντικειμένων.

Συνεργάζονται με τους μαθητές, σέβονται την προσωπικότητά τους, καλλιεργούν και εμπνέουν σ' αυτούς, κυρίως με το παράδειγμά τους, δημοκρατική συμπεριφορά.

Συμμετέχουν υποχρεωτικά στις συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων, στις παιδαγωγικές συναντήσεις και στα σεμινάρια επιμόρφωσης που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, και εκφράζουν ελεύθερα τις παιδαγωγικές απόψεις τους

Ενημερώνονται από τον Διευθυντή του σχολείου και τηρούν τους νόμους, τα διατάγματα, τις αποφάσεις, τις οδηγίες, τις εγκυκλίους και τα βιβλία. Αναλαμβάνουν τις εξωδιδασκτικές εργασίες του σχολείου, συμβάλλοντας έτσι έμπρακτα στη συλλογική λειτουργία του.

Συνεργάζονται με εκπαιδευτικούς που επιμορφώνονται ή με ασκούμενους φοιτητές για την πραγματοποίηση διδασκαλιών από τους επιμορφούμενους ή τους ίδιους.

Προηγείται σχετική ενημέρωση από το Διευθυντή του σχολείου και ένταξη αυτών των διδασκαλιών στον

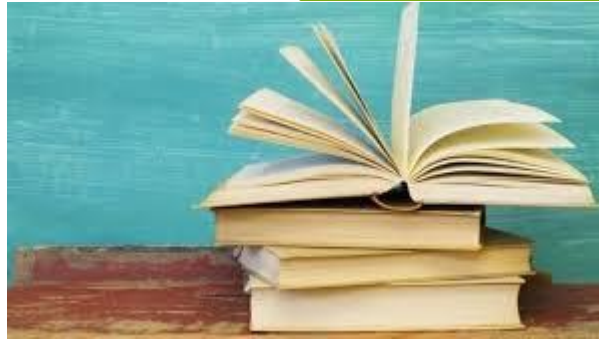
προγραμματισμό δραστηριοτήτων της σχολικής μονάδας.

Μεριμνούν για τη δημιουργία κλίματος αρμονικής συνεργασίας και συνεχούς και αμφίδρομης επικοινωνίας με τους γονείς και κηδεμόνες των μαθητών και τους ενημερώνουν για τη φοίτηση, τη διαγωγή και την επίδοση των παιδιών τους.

Για θέματα που αφορούν το σχολείο προβαίνουν σε ανακοινώσεις προς τους μαθητές, τους γονείς ή τους πολίτες μόνο με τη σύμφωνη γνώμη του Διευθυντή και του Συλλόγου Διδασκόντων.

Αναλαμβάνουν καθήκοντα εφημερευόντων, έχουν την ευθύνη της επιτήρησης και της προστασίας των μαθητών.

Είναι υπεύθυνοι για την επιτήρηση των μαθητών μέσα στην τάξη, εισέρχονται στην αίθουσα μαζί τους και εξέρχονται μετά την αποχώρηση αυτών.

Καταγράφουν στα σχετικά βιβλία μετά τη λήξη της διδακτικής ώρας τη διδασκόμενη ύλη, ελέγχουν τις απουσίες των μαθητών και υπογράφουν το ημερήσιο δελτίο απουσιών.

Στις περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης απουσίας τους από το σχολείο ενημερώνουν έγκαιρα το Διευθυντή του

σχολείου για την αναπροσαρμογή του προγράμματος.

Αντικαθιστούν εκπαιδευτικό ο οποίος λείπει και, ανάλογα με την περίπτωση, ή καλύπτουν το κενό ή απασχολούν

τους μαθητές, σύμφωνα με τις υποδείξεις του Διευθυντή.

Συμμετοχή στις σχολικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες